

Managementcursus
10/11 maart en 7/8 april
zie pagina 6

Van de voorzitter

Aart van Rheineck Leyssius

*Wat gaat de NVA in 2005 voor u doen?
Wat kunt u doen voor de NVA?*

De afgelopen maand is de nieuwe DBC-commissie samengesteld en actief aan het werk gegaan. De DBC-commissie is weer onderdeel van de CBRA, zodat het voor de leden duidelijk is tot wie zij zich moeten wenden en hoe de verantwoordelijkheden liggen. Het komende jaar zal de rondrekening, om te komen tot gevalideerde normtijden, plaatsvinden in zeventien ziekenhuizen. Uiteraard voelen veel maatschappen huiver om daaraan deel te nemen. Het is veel extra werk en het gaat voorbij aan het bezwaar dat vakgroepen andere prioriteiten hebben. Nemen er echter te weinig maatschappen deel aan de rondrekening, dan zijn er aan het einde van het jaar geen gevalideerde normtijden en zal de schuld bij de anesthesiologen en de NVA gelegd worden. We moeten dus aan de slag. De maatschappen kunnen verwachten dat zij ondersteund worden door de NVA en de Orde van Medisch Specialisten. De DBC-commissie heeft dit tijdig ingezien en een werkplan ter ondersteuning van de maatschappen opgesteld. Op dit moment is echter nog niet in te schatten of deze ondersteuning voldoende is. Na de start van de rondrekening moet de noodzakelijke ondersteuning snel aangepast kunnen worden. De rondrekening is geen garantie dat er eind dit jaar gevalideerde normtijden voor de anesthesiologie zijn. Maar dat zal dan

niet zijn door onvoldoende inspanning van de NVA of de anesthesiologen.

Door de DBC-perikelen leek de aandacht voor kwaliteitsbeleid op de achtergrond te raken. Dat is slechts schijn en we kunnen ons dat ook niet permitteren. Nieuwe eisen voor herregistratie per 1 januari 2005 maken een einde aan vrijblijvendheid. Visitatie is nu onlosmakelijk verbonden aan herregistratie. Onvoldoende nascholing of herhaalde zwaarwegende adviezen bij een visitatie kunnen leiden tot het verlopen van de bevoegdheid. De NVA heeft nu de verplichting ervoor te zorgen dat er voldoende mogelijkheden blijven voor geaccrediteerde, kwalitatief goede nascholing. Vakgroepen met problemen in hun praktijkvoering moeten ondersteund kunnen worden door de NVA. Leden moeten zo nodig individueel begeleid kunnen worden.

Er dreigt vertraging te ontstaan in het ontwikkelen en implementeren van nieuwe richtlijnen, kwaliteitsindicatoren, de complicatieregistratie en de visitaties: het is te veel voor de leden om in de avonduren te doen. Ik ben van mening dat een groot deel van dit werk gedaan kan worden door een gezondheidswetenschapper-epidemioloog. Het vele werk dat verricht wordt binnen de secties blijft vaak onzichtbaar voor de leden en het besef hiervan dringt onvoldoende door tot de algemene praktijk. Het bestuur wil dit jaar met de secties bekijken hoe dit verbeterd kan worden. ❖

Inhoud:

• Van de voorzitter	1
• Redactienieuws	2
• Commissies	3
• Secties	4
• Managementvaardigheden	6
• Anesthesiologendagen	8
• Wetenschapsdag	8
• Secretariaat	8
• Proefschriften	9
• Congresagenda	10

Het zal een bijzonder druk jaar worden voor de leden van de NVA. Wat mij zorgen baart is dat er een kosten-explosie dreigt. Zowel op het gebied van beroepsbelangen als op dat van kwaliteitsbeleid moet financieel geïnvesteerd worden. Daarnaast wordt de

huisvesting in de Domus fors duurder. Ik ben doordrongen van het feit dat een euro maar één keer uitgegeven kan worden. De draagkracht van de leden is beperkt en niet gelijk verdeeld en wij kennen geen differentiatie van de contributie. Bovendien is geld uit-

geven gemakkelijk, maar realiseer je de beoogde doelen met deze investeringen? U kunt ervan uitgaan dat het bestuur zorgvuldig zal omgaan met uw geld en alleen met goed onderbouwde voorstellen zal komen.

Redactienieuws

Afspraak bij plaatsgebrek

Het bestuur van de Nederlandse Vereniging van Neurochirurgen brengt de afspraak gemaakt op 24 april 2003 onder de aandacht van de besturen van de wetenschappelijke verenigingen van de betrokken specialismen. De achtergrond van de afspraak is dat door de te verwachten verder toenemende schaarste in de zorg steeds meer patiënten laat zullen worden gediagnosticeerd en daardoor laat zullen worden aangeboden aan de neurochirurg. Dit probleem kan de neurochirurg niet oplossen, maar het lijkt van groot belang dat de beroepsgroep onderling in ondervermelde zin (artikel 2) aantoonbaar afspraken heeft gemaakt om een optimale logistiek te waarborgen.

‘Indien er geen opnamemogelijkheid is op de afdeling Neurochirurgie (afdeling Medium Care, Intensive Care) voor een acute patiënt in een levensbedreigende situatie die wordt aangeboden door een regulier naar het centrum verwijzende neuroloog, kan de dienstdoende neurochirurg de verantwoordelijkheid op zich nemen om een plek te zoeken in een ander neurochirurgisch centrum indien geen ontoelaatbare vertraging op zal treden alvorens operatief kan worden ingegrepen. Indien de vertraging wel ontoelaatbaar is, dient de patiënt in het dichtstbijzijnde hoofdcentrum te worden geopereerd en gestabiliseerd. Daarna kan de patiënt voor postoperatieve bewaking en eventueel beademing naar een ander ziekenhuis worden overgeplaatst.’

Statuten NVA

Op 27 november 2004 heeft de ledenvergadering een statutenwijziging aangenomen. Deze wijziging was noodzakelijk

vanwege de structuurwijziging binnen de vereniging, waarbij alle zaken met betrekking tot de opleiding zijn ondergebracht bij het Concilium Anaesthesiologicum.

Conform artikel 22 van de statuten delen wij u mee dat de notariële akte op 24 december 2004 is gepasseerd bij Suwijn Notarissen te Almelo.

Procedure IC-registratie voor in het buitenland opgeleide intensivisten

Gebleken is dat niet altijd duidelijk is hoe een in het buitenland gevolgde opleiding tot intensivist kan leiden tot een Nederlandse erkenning. U dient zich hiervoor te melden bij de Gemeenschappelijke Intensivisten Commissie (GIC), conform de Procedure erkenning/registratie van in het buitenland opgeleide en in het buitenland erkende intensivisten (PERBOI).

Hiervoor gelden een aantal voorwaarden:

- de aanvrager dient te zijn ingeschreven in het BIG-register;
- de aanvrager dient te zijn ingeschreven in het register van de Medisch Specialisten Registratie Commissie (MSRC) voor een specialisme dat in Nederland het aandachtsgebied Intensive Care kent;
- de aanvraag voor de Nederlandse erkenning dient binnen twee jaar na inschrijving in het register van de MSRC te worden ingediend;
- bovendien moet de aanvrager in de afgelopen vijf jaar medische verantwoordelijkheid hebben gedragen voor de behandeling en uitvoering van de intensive-care-geneeskunde.

De GIC zal de aanvragen toetsen op bovengenoemde voorwaarden en indien

noodzakelijk aanvullende opleiding eisen. Een belangrijk criterium dat gehanteerd wordt is dat de in het buitenland genoten opleiding IC-geneeskunde kwalitatief en kwantitatief gelijkwaardig dient te zijn aan de Nederlandse opleidingseisen. Na goedkeuring van de aanvraag is de eigen beroepsvereniging verantwoordelijk voor de uiteindelijke registratie.

Het secretariaat van de GIC rouleert tussen de secretariaten van de Nederlandse Vereniging voor Anesthesiologie (NVA), de Nederlandsche Internisten Vereeniging (NIV) en de Nederlandse Vereniging voor Heelkunde (NVvH). Tot medio 2005 is het secretariaat in handen van de NIV, mw. Rita Huissen, Postbus 20066, 3502 LB Utrecht, telefoon: (030) 282 3778, e-mail: huissen@niv.knmg.nl.

Visitatie privéklinieken CKAP

De Nederlandse Vereniging voor Anesthesiologie (NVA) honoreert aanvragen van kwaliteitsvisitaties door privéklinieken, mits deze door een van haar leden worden aangevraagd en onder voorbehoud dat de visitatie kan worden ingepast in de planning van de Commissie Kwaliteitsbewaking Anesthesiologische Praktijkvoering (CKAP). De aanvragen kunnen worden toegezonden aan de NVA, bureau CKAP, Postbus 20063, 3502 LB Utrecht. Omdat deze visitaties niet worden vergoed door de Orde van Medisch Specialisten is het noodzakelijk voor dergelijke visitaties een tarief te vragen. Dit tarief is kostenneutraal en voor 2005 vastgesteld op € 3000.

Mededelingen vanuit de commissies

Commissie Nascholing, J. Damen, voorzitter

Nieuwe herregistratie-eisen vanaf 1 januari 2005

Op 1 september 2002 zijn de drie colleges van de KNMG een project gestart om een samenhangend, actueel en juridisch correct stelsel van regelgeving voor de opleiding, erkenning en registratie van specialisten, opleiders en opleidingsinrichtingen te realiseren. Dit project is afgerond en per 1 januari 2005 zijn de specifieke besluiten in werking getreden. De medisch specialisten zijn hierover net voor Kerstmis 2004 geïnformeerd. De besluiten zijn te downloaden op de website van de KNMG (www.knmg.nl; ga naar opleiding & registratie > colleges) en gepubliceerd in de Staatscourant (14 december 2004, nr. 241).

Het Kaderbesluit Centraal College Medische Specialismen (CCMS) beschrijft de volgende mogelijkheden voor de registratie van medisch specialisten: 1 na opleiding in Nederland, 2 op basis van Richtlijn 93/16/EEG, 3 na voltooiing van een beoordelingsstage, 4 na voltooiing van een individueel scholingsprogramma en 5 op grond van herregistratie en herintreding. De CCMS-besluiten betreffen dus ook de herregistratie van medisch specialisten en komen in het kort op het volgende neer.

De medisch specialist moet aantonen dat hij/zij in de vijf jaar voorafgaand aan

de expiratie van de vigerende registratie heeft voldaan aan:

- de kwantitatieve eis van 16 uur per week patiëntgebonden zorgverlening;
- de kwalitatieve herregistratie-eisen: veertig uur geaccrediteerde deskundigheidsbevordering per jaar en deelname aan de kwaliteitsvisitatie van zijn/haar wetenschappelijke vereniging.

De medisch specialist legt de schriftelijke bewijzen van het gevolgd hebben van deskundigheidsbevordering en van de regelmatige uitoefening van het specialisme over aan de Medisch Specialisten Registratie Commissie (MSRC). Herregistratie wordt verleend voor maximaal vijf jaar. Er komen individuele scholingsprogramma's voor herintreders, voor specialisten die niet aan de herregistratie-eisen voldoen en voor in het buitenland opgeleide medische specialisten. De bestaande registraties worden niet aangetast.

Met de inwerkingtreding van de besluiten op 1 januari 2005 zijn de herregistratie-eisen verzaamd. Voor alle medisch specialisten geldt nu een uniforme kwantitatieve eis van zestien uur per week patiëntgebonden werkzaamheden. Nieuw is dat nu ook moet worden aangetoond dat voldaan is aan de uniforme kwantitatieve eis en aan de kwalitatieve eisen

van veertig uur geaccrediteerde nascholing per jaar en deelname aan de kwaliteitsvisitatie van de wetenschappelijke vereniging. Als de medisch specialist niet voldoet aan de eisen kan de MSRC besluiten tot herregistratie voor een kortere periode dan vijf jaar of tot herregistratie onder de voorwaarde dat de medisch specialist direct na het expireren van de vigerende registratie een individueel scholingsprogramma volgt en met goed gevolg afrondt. Voor herintreding beoordeelt de MSRC of de arts heeft voldaan aan de eisen voor herregistratie. Als dit niet het geval is kan de arts opnieuw worden ingeschreven als hij/zij met goed gevolg een door de MSRC goedgekeurd individueel scholingsprogramma heeft gevolgd. In het Kaderbesluit van de CCMS is voor de medisch specialisten die geen patiëntgebonden werkzaamheden meer verrichten, aangegeven welke werkzaamheden als gelijkgesteld kunnen worden aangemerkt.

Voor reeds geregistreerde medisch specialisten geldt een overgangstermijn: tot 1 januari 2006 worden de herregistratieverzoeken beoordeeld op basis van de oude herregistratie-eisen, maar na 1 januari 2006 geschiedt deze beoordeling aan de hand van de nieuwe eisen.

Commissie Juridische Zaken, J.H.M.J. Zwijsen

Casus

Een der leden kwam naar aanleiding van een casus met de volgende vraag:

'Indien een patiënt die reeds gezien is op het beoordelingsspreekuur voor een electieve ingreep (cholecystectomie) eerder wordt opgenomen voor een spoedgreep (ERCP), mag de chirurg zich dan beroepen op de afspraken die door de anesthesioloog gemaakt zijn in het kader van het preoperatief onderzoek voor de aanvankelijk geplande ingreep?'

Samenvatting

Geplande operatie: 76-jarige man voor lap. chol.

VG: aoklepverving, TIA, waarna carotidesobstructie rechts, atriumfibrilleren. Medicatie: Ioptin, Marcoumar en Omnic. Gegevens cardioloog elders: niet-gedilateerde hypertrofische linkerventrikel, goede functie AO-klep, matige MI, matige TI, cardiaal stabiel.

Overleg eigen cardioloog: Marcoumar stop 1 week voor OK, thuis Fraxipa-

rine s.c. tot operatiedag, endocarditisprofylaxe, INR bij opname.

Een aantal dagen preoperatief – de patiënt is reeds gestopt met de Marcoumar – neemt de chirurg de patiënt op voor een spoed-ERCP. De arts-assistent schrijft Fraxiparine s.c. in profylactische dosering voor. Daags na de geslaagde ingreep wordt patiënt ontslagen. 's Avonds wordt hij weer opgenomen met een CVA. De behandelende art-

sen constateren dat de patiënt tijdens de opname geen therapeutische dosis Fraxiparine heeft gehad, zoals wel het geval was enkele maanden eerder rond een TUR-blaas. Het CVA zou hierdoor ontstaan kunnen zijn, meent men en men meldt dit als een calamiteit. De arts-assistent chirurgie beroept zich op het preoperatief onderzoek, waarin niet de dosering van de Fraxiparine vermeld staat. Daarom heeft hij de standaard profylactische dosis voorgeschreven.

Bespreking

De documenten van het preoperatief onderzoek maken deel uit van het

patiëntendossier en kunnen door de opnemende arts-assistent/chirurg dan ook geraadpleegd en gebruikt worden bij het perioperatief beleid. Dit ontslaat hem echter niet van zijn eigen verantwoordelijkheid indien er zaken onvolledig of onduidelijk zijn, zoals in dit geval de dosering Fraxiparine; tenslotte zou het juist wenselijk kunnen zijn bij een ERCP niet therapeutisch te antistollen. Dan zou overleg plaats hebben moeten vinden met de uitvoerder van de ERCP, de anesthesioloog of de cardioloog.

Eerdere jurisprudentie geeft aan dat de hoofdbehandelaar verantwoordelijk is voor het beleid c.q. de operatie, ook

al maakt hij gebruik van diverse specialistische consulten/adviezen. De betrokken consultants en de anesthesioloog bij de preoperatieve screening hebben een eigen verantwoordelijkheid voor hun adviezen, maar dat doet niets af aan genoemde verantwoordelijkheid van de operateur/hoofdbehandelaar.¹

Vermeld, indien er medicatievoorschriften gedaan worden op het anesthesieformulier, altijd de dosering of verwijs naar een geautoriseerd protocol.

1. RTC H 10 A 27-1-2004

Mededelingen vanuit de secties

Sectie Pijnbestrijding, F.J.P.M. Huygen

Geslaagd zevende congres

Op zaterdag 13 november jl. vond het tweejaarlijkse congres van de Sectie Pijnbestrijding plaats in het Evoluon te Eindhoven. Tweehonderd deelnemers hadden zich van tevoren ingeschreven en op de dag zelf meldden zich nog eens ruim vijftig deelnemers. Naast anesthesi-

ologen waren er revalidatieartsen, neurologen, assistenten in opleiding voor deze specialismen, anesthesiemedewerkers en pijnverpleegkundigen.

Herpes zoster/PHN

Na een iets vertraagde start – helaas was niet duidelijk van tevoren aangegeven dat de A2 tussen Den Bosch en Eindhoo-

ven juist die dag werd afgesloten – werd in het eerste gedeelte van het ochtendprogramma het onderwerp herpes zoster/postherpetische neuralgie vanuit verschillende invalshoeken belicht. Dr. Gerard van Doornum, viroloog uit het Erasmus MC Rotterdam, gaf een uiteenzetting over de pathofysiologie van een

herpes-zosterinfectie en mogelijke antivirale therapie. Drs. Bart van Wijck van het UMC Utrecht kwam met de eerste resultaten van zijn promotieonderzoek waarin hij het effect bestudeert van de epidurale injectie van steroïden en lokale anesthetica ter preventie van postherpetische neuralgie. Op korte termijn is er mogelijk wel een effect op de pijn, op langere termijn is dit helaas niet aantoonbaar. De sessie over herpes zoster werd afgesloten door dr. Andrew Rice, Senior lecturer in pain research uit Londen. Hij gaf een uitgebreid evidence-based overzicht van de farmacologische behandeling van de postherpetische neuralgie.

Pijndiagnostiek

Na de koffiepauze waren er drie sprekers over pijndiagnostiek. Allereerst gaf prof. dr. Stephan Sunaert uit Leuven een uiteenzetting over de mogelijkheden van functionele MRI in de diagnostiek van pijn; vervolgens vertelde drs. Paul Cuppens, arts manuele geneeskunde uit Eind-

hoven, over de fysische diagnostiek van het bewegingsapparaat. De sessie werd afgesloten door drs. Han Samwel, klinisch psycholoog van het UMC St. Radboud, die een uiteenzetting gaf over de psychologische diagnostiek bij pijnpatiënten.

Neuromodulatie/ESES

Het middagprogramma stond in het teken van de recente ontwikkelingen m.b.t. de neuromodulatie/ESES. Drs. Charles Gimbrère, sectormanager Curatieve Zorg van het College voor Zorgverzekeringen, gaf een uiteenzetting over de visie van dit College ten aanzien van ruggenmergstimulatie. Vervolgens gaf prof.dr. Bengt Linderöth, neurochirurg uit Stockholm, een uitgebreid overzicht van wat bekend is over de mechanismen van epidurale neurostimulatie. De sessie werd afgesloten door prof.dr. Rick North, neurochirurg uit Baltimore: hij presenteerde de resultaten van zijn laatste RCT naar effecten van ruggenmergstimulatie versus herhaalde rugchirurgie.

Op zaterdagmiddag was dit laatste onderdeel van het programma wellicht iets te overladen voor sommige deelnemers. Bij het volgende congres zal hier rekening mee worden gehouden.

4 november 2006

Het moderne congrescentrum Evluon zorgde voor een goede ambiance en uitstekende catering. Een groot aantal bedrijven nam deel aan de expositie rond deze bijeenkomst. De grote koepel en de foyer waren geheel bezet met informatiestands. De sprekers en speciaal de buitenlandse sprekers spraken hun waardering uit voor de uitstekende faciliteiten, met name voor de zaal en de audiovisuele ondersteuning.

Op grond van de positieve ervaringen heeft de congrescommissie besloten het achtste congres van de Sectie Pijnbestrijding in 2006 weer in het Evluon te Eindhoven te organiseren, en wel op 4 november 2006. Noteert u alvast deze datum!

De vier hoofdsponsors van het congres.

Managementvaardigheden: twee cursussen

Werkgroep Management NVA, Hans Kerkkamp

De werkgroep Management NVA die in 2003 is opgericht heeft zich voornamelijk beziggehouden met het opstellen van managementscholingsprogramma's voor anesthesiologen. Dit heeft geresulteerd in een cursus die zich vooral richt op algemene managementvaardigheden. Deze cursus is in nauwe samenwerking met het management-, organisatie- en trainingsbureau Schouten & Nelissen ontwikkeld, specifiek gericht op anesthesiologen en behandelt o.a. communicatie,

organisatiemodellen, bedrijfsvoering en onderhandelstechnieken. Omdat er algemene technieken worden aangeleerd, kan deze cursus worden aangeraden aan iedere anesthesioloog die op enigerlei wijze met management te maken heeft. Daarnaast is door de Boerhaave-organisatie in Leiden een specifieke cursus OK-management ontwikkeld waarin voornamelijk aandacht wordt besteed aan de dynamiek van de OK-organisatie. Het is een belangrijke cursus voor iedere

anesthesioloog die betrokken is bij de OK-organisatie.

De leden van de werkgroep beraden zich thans over het ontwikkelen van andere trainingsprogramma's. De werkgroep bestaat uit zeven leden maar zou graag het aantal anesthesiologen willen uitbreiden. Wilt u deelnemen aan de werkgroep? Wend u dan tot het secretariaat van de NVA.

Managementcursus voor anesthesiologen

De managementcursus wordt dit jaar gehouden op **donderdag 10 en vrijdag 11 maart** en op **donderdag 7 en vrijdag 8 april**, in hotel Groot Heideborgh te Garderen. De eerste trainingen, die begin vorig jaar zijn gegeven, zijn door de deelnemers zeer goed ontvangen. Aan de hand van de evaluatie is in overleg met Schouten & Nelissen besloten tot enkele aanpassingen.

Er is plaats voor maximaal 14 deelnemers. De leden die zich vorig jaar hebben aangemeld maar niet konden worden geplaatst, hebben kort voor het uitkomen van deze Nieuwsbrief bericht ontvangen, zodat zij dit jaar de eerste keus hebben. Door de financiële ondersteuning van Organon is de bijdrage in de kosten ongewijzigd: € 900.

Hebt u belangstelling voor deze vier-

daagse training (twee blokken van twee dagen met een overnachting per blok), dan verzoeken wij u zo spoedig mogelijk contact op te nemen met Elsje Pot, tel. 030 282 3378 (bereikbaar op maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag). Plaatsing geschiedt in volgorde van aanmelding.

Boerhaavecursus OK-management, Liesbeth Lycklama à Nijeholt-Hamstra

In het najaar van 2004 organiseerden dr. F. Boer, anesthesioloog, mw.drs. M. van Beuzekom, psycholoog, en prof. dr. H.E.M. Kerkkamp, anesthesioloog, voor het eerst de Boerhaavecursus OK-management. Ik schreef me in – niet zozeer omdat ik een managementfunctie ambieer, maar meer om kennis en ervaring met deze materie te verwerven om bij toekomstige onderhandelingen in het ziekenhuis sterker te kunnen staan. Tijdens de opleiding tot anesthesioloog wordt aan deze onderwerpen geen aandacht besteed. Wel word je, als je in

een perifeer ziekenhuis gaat werken, als medisch specialist al snel geacht mee te beslissen over het beleid op de OK.

De groep cursisten bestond uit dertien anesthesiologen en een chirurg. In tweemaal twee dagen bogen we ons over Praktisch OK-management, Centen en Cijfers, Plannen & Strategie en Leiding geven aan professionals. De rode draad was een casus waarin drie ziekenhuizen betrokken waren: een klein perifeer, een groot perifeer en een academisch ziekenhuis. In drie groepen werkten wij aan de bekende problematiek van ziekenhuizen

die met hun continuïteitsvraagstuk zitten. In de loop van de cursus namen de cursisten hoe langer hoe meer de identiteit van 'hun' ziekenhuis aan.

Praktisch OK-management

Het onderdeel 'Praktisch OK-management' gaf inzicht in het verschil tussen de productieplanning van een pakje boter en een operatieprogrammaplanning. Voor het produceren van duizend pakjes boter weet je van tevoren precies hoeveel grondstoffen en welke middelen je nodig hebt en hoeveel tijd dit gaat kosten. Bij

een operatieprogramma heb je te maken met veel meer variabelen. Je weet nooit precies van tevoren hoelang één operatie inclusief wisseltijd gaat duren, laat staan dat je weet hoe lang precies het operatieprogramma zal zijn. Ook kunnen er spoedoperaties tussendoor komen. Toch is het mogelijk met behulp van kennis van de gemiddelde snij- en wisseltijden en het percentage spoedingrepen een optimale planning te maken met een gunstig bezettingspercentage en zo weinig mogelijk uitloop.

Uurprijzen

In het financiële gedeelte van de cursus leerden wij een exploitatieoverzicht interpreteren en berekenden we de uurprijzen van de verschillende onderdelen op de OK voor de drie verschillende klinieken. Hieruit bleken al snel grote verschillen tussen de drie ziekenhuizen. De mogelijkheden voor besparing met zo nu en dan verstreckende consequenties voor de organisatie werden hiermee goed geïllustreerd. De 'spagaatconstructie' waarin een medisch manager zich regelmatig moet bevinden, werd duidelijk voelbaar. Enerzijds wil je als manager bepaalde bezuinigings- en efficiencylagen doorvoeren, anderzijds wil je hier als professional niet in meegaan.

Strategie

Prof.dr. M. Džoljić gaf een zeer professionele inleiding in strategie. Hij leerde ons de eerste stap in een strategische planning: het opstellen van een SWOT (Strengths-Weaknesses-Opportunities-Threats)-analyse. Dit dwingt tot het concretiseren van ideeën en helpt bij het formuleren van een strategie en het selecteren van doelen. Als voorbeeld van een mogelijke strategie deed hij het voorstel het kleinste ziekenhuis te sluiten of er een huisartsenpost van te maken. Dit was een leuke positiebepaling, waardoor de sfeer goed gezet werd voor de fusieonderhandelingen die de laatste dag zouden plaatsvinden.

De geformuleerde strategie en de praktische uitwerking worden vervolgens weer gegeven in een businessplan. Doel van

dit plan is het verkrijgen van financiering, positieve besluitvorming van de directie, uitleg van je visie aan alle belanghebbenden ('stakeholders') en het meetbaar maken van de geplande prestaties (weergegeven van je verwachtingen).

Een verrassend en verfrissend programmaonderdeel op de derde dag was de stadswandeling langs de sporen van Herman Boerhaave onder leiding van Laura Krikken-Hogenberk, een van de cursisten uit het LUMC.

Leiding geven aan professionals

Leiding geven aan professionals is een vak apart. Een professional heeft vaak een lange opleiding achter de rug en heeft hoog ontwikkelde kennis en vaardigheden. Kenmerkend in het gedrag is een drang naar autonomie, ongebondenheid en een uitgesproken bewustzijn van eigenwaarde. Neem je een professional zijn autonomie af, dan gaat hij dwarsliggen.

Hoe kan een professional nu het beste worden aangestuurd? Dit wordt individueel bepaald door de werkervaring en de persoonlijkheid van de betreffende professional. Verder geldt voor iedere professional dat hij behoefte heeft aan heldere doelen, prompte feedback en een snelle beloning van resultaten. Ga er maar aanstaan!

De rol van medisch manager werd uiteengezet door prof.dr. H. Bijker. Zijn heldere verhaal werd geïllustreerd door een uitspraak van Socrates: 'Wanneer iemand weet wat hem te doen staat [...] maakt het weinig uit of hij de scepter zwaait over een koor, een gezin, een stad of een leger. [...] Het opvallendst is dat geen van alle gerund kan worden zonder mensen en dat men daarvoor nergens speciale lieden aantreft. Hij die mensen aan de gang kan houden zal altijd slagen; hij die daartoe niet in staat is zal altijd falen.'

Onderhandelingen

De laatste middag vonden de onderhandelingen plaats tussen de verschillende ziekenhuizen over de mate van samenwerking in de verschillende toekomstscenario's. Grappig was dat alle drie groepen

de onderhandeling ingingen met als doel er zoveel mogelijk voor hun eigen ziekenhuis uit te slepen. Al snel vlogen de denigrerende classificaties over de tafel en ontstond het dwarslig-scenario. Achteraf begrepen wij dat het voor een samenwerkingsvorm allereerst van belang is dat je een positief gevoel voor elkaar hebt. Pas daarna ga je kijken wat de strategie is van de andere partij en welke rol je daarin zou kunnen spelen. Tijd en geduld zijn voorwaarden voor dergelijke processen. In één middag is zoiets uiteraard niet helemaal uit te spelen.

Terugkomdag

De cursus was strak georganiseerd, met stuk voor stuk goede en inspirerende sprekers. Verder was er ruime aandacht voor feedback. Dankzij deze feedback is de cursus verlengd met een terugkomdag over het onderwerp: 'Management-survival: hoe overleef ik als medisch manager'. Hoewel ik het gevoel heb dat slechts een tipje van de sluier van het OK-management is opgelicht denk ik dat deze cursus in de toekomst zeker zijn vruchten zal afwerpen. Ik kan hem dan ook aan iedereen van harte aanbevelen. Gezien de relevantie van de onderwerpen zou ik ervoor willen pleiten dat deze cursus wordt opgenomen in het nieuwe opleidingscurriculum anesthesiologie.

Wetenschapsdag 2005

De tweede Wetenschapsdag Anesthesiologie wordt gehouden op vrijdag 30 september in het AMC te Amsterdam. De commissie komt deze maand bij elkaar om het raamwerk van het programma te bespreken. U krijgt in het voorjaar nader bericht.

Secretariaat

Contributie

Helaas is bij het verzoek tot betaling van de contributie voor het jaar 2005 boven het overzicht van de verschillende categorieën lidmaatschappen het jaar 2004 blijven staan. Alhoewel de bedragen ongewijzigd zijn gebleven, kan dit verwarring geven. Onze verontschuldigingen.

Waarneemregister

De Orde van Medisch Specialisten heeft per 1 januari 2005 het waarneemregister opgeheven. De Nederlandse Vereniging voor Anesthesiologie heeft besloten deze service te gaan bieden. Voorlopig verstrekken wij alleen de laatste lijst van waarnemers van de Orde aan ziekenhuizen die een waarnemer zoeken. Onder tussen zal een eigen procedure worden opgesteld, die na goedkeuring door het bestuur via de website en de Nieuwsbrief kenbaar wordt gemaakt. Geregistreerde waarnemers ontvangen tegen die tijd persoonlijk bericht.

Anesthesiologendagen 2005

19 en 20 mei in het MECC Maastricht

De aankondiging van de Anesthesiologendagen 2005 is in december naar alle leden van de NVA verzonden en een groot aantal leden heeft zich meteen via de website ingeschreven. In februari a.s. volgt de selectie van de ingezonden aanvragen voor vrije voordrachten en posterpresentaties en kan het programma definitief worden vastgesteld. Graag wijzen we hierbij nogmaals op de uiterste datum van inzending van de abstracts via het ledengedeelte van de website www.anesthesiologie.nl:

14 februari a.s. In tegenstelling tot vorige jaren worden ook abstracts in het Engels geaccepteerd.

Het organiserend comité roept de deelnemers op om zich ook in te schrijven voor het diner op donderdagavond in de Bonbonnière in het centrum van Maastricht, een ideaal ontmoetingspunt voor ontspanning na de eerste congresdag. Er is vervoer; u kunt uw auto in de garage van het MECC laten staan. Vervoer terug naar het hotel is op eigen gelegenheid. Op initiatief van enkele leden wordt op zaterdagmorgen voor getrainde fietsers een fietstocht in het Limburgse heuvelland georganiseerd. De industrie toont grote belangstelling voor de expositie rond de Anesthesiologendagen; er zijn

meer bedrijven dan ooit die met hun aanwezigheid het congres ondersteunen. Schrijf u in en wij zullen er alles aan doen om u in de speciale ambiance van Maastricht twee leerzame en gezellige dagen te bezorgen. U kunt met uw vragen over de registratie en de abstracts terecht bij Congress & Meeting Services Holland op elke werkdag van 8 tot 8; tel 0411 63 2907 of anesthesiologendagen@congresservice.nl. Alle overige zaken lopen via het secretariaat van de NVA, Elsje Pot, tel 030 28 23378 of elsje.pot@anesthesiologie.nl.

Mocht u uw toegangscode voor het ledengedeelte van de website niet meer weten, dan kunt u die via de help-link op de inlogpagina opvragen.

Stichting Anesthesie Malawi

Tijdens de Anesthesiologendagen 2004 werd een spontane collecte gehouden voor de Stichting Anesthesie Malawi met een opbrengst van € 194,87. Collega Anneke Meursing dankt u van harte. De Stichting hoopt voldoende fondsen te werven voor het bouwen van een school. De geschatte kosten bedragen ongeveer € 250.000. De collectebus zal ook in 2005 bij de balie van de Anesthesiologendagen staan.

Ontvangen proefschriften

Raymonda Romberg

Morphine-6-glucuronide
Analgesia, respiration and genetics
25 november 2004
Universiteit Leiden

Manuela de Klaver

Anaesthetic preconditioning
Protection of the vasculature against
inflammatory injury
30 november 2004
Universiteit Utrecht

Hans de Vries

Aspects of leucocyte and fat filtration
during cardiac surgery
26 januari 2005
Rijksuniversiteit Groningen

Fietstocht na de Anesthesiologendagen op zaterdag 21 mei **Bart van Wijck, Esther Bouman, Jos Janssen**

Het Limburgse heuvelland heeft heel wat fraais te bieden en nodigt uit om na twee dagen zitten en slenteren weer eens lekker te bewegen. Daarom hebben wij het plan opgevat om op de dag na de Anesthesiologendagen met eigen racefiets een fietstocht te organiseren. Het programma is als volgt:

vrijdag 20 mei

19.00 uur diner

zaterdag 21 mei

8.00 uur verzamelen op een nog nader te bepalen locatie
9.00 uur op de fiets
±12.00 uur terug in Maastricht; douchen, omkleden en lunchen tot ongeveer 14.00 uur

Halverwege de tocht is er een koffiestop.

Het maximum aantal deelnemers is 30. Van de deelnemers verwachten wij een

goede conditie van beenspieren en racefiets. De tocht is ongeveer 70 km lang in heuvelachtig terrein. Het dragen van een helm is verplicht. Omdat Abbott, Organon en GE Healthcare (Datex Ohmeda) hun steun hebben toegezegd, is het inschrijfgeld slechts € 15,-. Hiervoor krijgt u ook nog een windjack.

De extra overnachting op vrijdag in uw hotel kunt u boeken via de link van Maastricht Boeking Service op de NVA-site. De kosten voor deze overnachting zijn voor eigen rekening.

Wilt u meedoen? Geef u snel op, tegelijk met uw registratie voor het congres via het ledengedeelte van de website www.anesthesiologie.nl. Hebt u zich inmiddels al voor het congres ingeschreven, stuur dan een berichtje naar anesthesiologendagen@congresservice.nl onder vermelding van uw naam en adres, gewenste maat van het jack en uw bank- of girorekening voor eenmalige automatische incasso van het inschrijfgeld.

Congresagenda

1-2 februari 2005

Groesbeek

Cursus Fundamental Critical Care Support (FCCS)
Inlichtingen: www.fccs.nl

3-4 februari 2005

Utrecht

Medica 2005
Inlichtingen: René de la Fontaine,
Exhem BV, Postbus 616,
6200 MD Maastricht
tel: 043 388 3515
fax: 043 388 4956
info-exhem-hp@bu.unimaas.nl
www.medica-online.nl

9-13 februari 2005

Leuven

III European Congress on Emergency Medicine
Inlichtingen:
Momentum, Anne De Smet,
Grensstraat 6, B-3010 Leuven, België
tel: 0032 16 40 45 55
fax: 0032 16 40 35 51
em2005congress@momentum-pco.be
www.em2005congress.org

17-18 februari 2005

Leiden

Cursus Training de trainers
Inlichtingen: Boerhaave Commissie LUMC, mw. Zitter, Postbus 2084,
2301 GB Leiden
tel: 071 527 5295
fax: 071 527 5262
a.e.h.zitter@lumc.nl
www.boerhaavenet.nl

22-23 februari 2005

Rotterdam

Tweedaagse cursus:
DBC-onderhandelingen in nieuwe marktverhoudingen
Inlichtingen:
Elsevier Congressen, drs. Yoka Y. Janssen, congresontwikkelaar
yoka.janssen@reedbusiness.nl
<http://www.elseviercongressen.nl>

23-25 februari 2005

Ede

Nederlandse Intensivisten Dagen 2005
Inlichtingen: NVIC-secretariaat,
Nieuwe Kazernelaan 49B, 6711 JB Ede
tel: 0318 693 337
fax: 0318 693 338
post@nvic.nl
www.nvic.nl

24 februari 2005

Amsterdam

Symposium Trends in medical technology: patient safety
Inlichtingen: Nicolaes Tulp Instituut
tel: 020 566 8585
fax: 020 696 3228
tulpinst@amc.uva.nl

24-26 februari 2005

Innsbruck

8th ESRA Cadaver Workshop
Inlichtingen:
info@optionsglobal.com
www.esraeurope.org

25 februari 2005

Amsterdam

PAOG-cursuscyclus urgentiegeneeskunde:
Methoden van scholing en opleiding in de urgentiegeneeskunde
Inlichtingen:
PAOG cursus- en congresorganisatie,
VUmc, MP 510, Postbus 7057,
1007 MB Amsterdam
tel: 020 444 8440
paog@vumc.nl
www.cursusurgentiegeneeskunde.nl

4-5 maart 2005

Heeze

ESRA Nederland Zone Symposium
Inlichtingen: www.stibera.nl

9-11 maart 2005

Den Haag

FEEA-cursus I
Inlichtingen: Mw.dr. J.J.M. Langemeijer,
Taveernelaan 36,
3735 KD Bosch en Duin
tel: 030 228 6133
fax: 030 228 8058
gsm: 06 531 33 727
midgh@hetnet.nl

10-11 maart 2005

Groningen

Cursus Toegang tot de luchtweg; bijzondere intubatietechnieken en detubatiestrategieën
Inlichtingen: K.F. Wenckebach Instituut Groningen
tel: 050 361 3558
info@wenckebachinstituut.nl
www.wenckebachinstituut.nl

14 maart 2005

Utrecht

Symposium Luchtbeheersing op de OK, bijdrage aan de infectiepreventie
Inlichtingen: Vereniging Contamination Control Nederland, Sandra van Ewijk, De Mulderij 1, Postbus 311,
3830 AJ Leusden
tel: 033 434 5765
fax: 033 432 1581
a.vanewijk@tvvl.nl

15-16 maart 2005

Groesbeek

Cursus Fundamental Critical Care Support (FCCS)
Inlichtingen: www.fccs.nl

16-18 maart 2005

Den Haag

FEEA-cursus II
Inlichtingen: Mw.dr. J.J.M. Langemeijer,
Taveernelaan 36,
3735 KD Bosch en Duin
tel: 030 228 6133
fax: 030 228 8058
gsm: 06 531 33 727
midgh@hetnet.nl

29 maart 2005

Leiden

Symposium Trauma-opvang nu en straks
Inlichtingen: LUMC, secretariaat
traumacentrum West-Nederland,
K6R, mw. I. van Bourgondiën,
Postbus 9600, 2300 RC Leiden
tel: 071 526 3610
i.b.van.bourgondien-van_leeuwen@lumc.nl
www.traumacentrumwest.nl

1-2 april 2005

Amsterdam

Symposium Neuropathische pijn:
update in epidemiologie,
diagnose en behandeling
Inlichtingen: M.E. Deinum, MEDCON
Europe, Postbus 916, 2003 RX Haarlem
tel: 023 531 7357
fax: 023 531 7271
marianne.deinum@medconeurope.com

19 april 2005

Ede

11e Jaarcongres NVDK (Ned. Ver. voor
Dagbehandeling en Kort Verblijf)
Inlichtingen: Conference Management,
Lommerlaan 9, 3956 BC Leersum
tel: 0343 511 851
conf.man@wxs.nl
www.nvdk.org

19-20 april 2005

Groesbeek

Cursus Fundamental Critical Care
Support (FCCS)
Inlichtingen: www.fccs.nl

24-27 april 2005

Sevilla

6th International Congress on
Ambulatory Surgery
Inlichtingen: www.iaascongress2005.org

10-11 mei 2005

Groesbeek

Cursus Fundamental Critical Care
Support (FCCS)
Inlichtingen: www.fccs.nl

19-20 mei 2005

Maastricht

NVA Anesthesiologendagen 2005
Inlichtingen: NVA, Elsje Pot,
Postbus 20063, 3502 LB Utrecht
tel: 030 282 3378
fax: 030 288 1853

21-25 mei 2005

Tunis

3rd All Africa Anaesthesia Congress
Inlichtingen: STAAR BP no 2,
El Menzah VI, 2091 Tunesië
tel: 00 216 7176 4845
MS.benammar@rns.tn
www.aaac2005.com

28-31 mei 2005

Wenen

Euroanesthesia 2005, 13th ESA meeting
Inlichtingen: ESA Secretarial Office,
21 Avenue de Tervuren, bte 30,
B-1040-Brussel
tel: 00 32 2 743 3290
fax: 00 32 2 743 3298
esa@euronet.be
www.euroanesthesia.org

9-10 juni 2005

Ede

NVIC Symposium nierinsufficiëntie,
elektrolytstoornissen en metabole
ontregelingen op de IC (NEMO)
Inlichtingen: NVIC-secretariaat,
Nieuwe Kazernelaan 49B,
6711 JB Ede
tel: 0318 693 337
fax: 0318 693 338
post@nvc.nl
www.nvic.nl

16-17 juni 2005

Maastricht

Cursus Toegang tot de luchtweg;
bijzondere intubatietechnieken en
detubatiestrategieën
Inlichtingen:
K.F. Wenckebach Instituut Groningen
tel: 050 361 3558
info@wenckebachinstituut.nl
www.wenckebachinstituut.nl

21-22 juni 2005

Groesbeek

Cursus Fundamental Critical Care
Support (FCCS)
Inlichtingen: www.fccs.nl

24 juni 2005

Amsterdam

Symposium on blood management in
orthopaedic and surgical patients
Inlichtingen: Nicolaes Tulp Instituut,
Amsterdam
tel: 030 566 8585
fax: 020 696 3228
tulpinst@amc.nl

21-26 augustus 2005

Sydney

11th Worldcongress on Pain
Inlichtingen: IASP 909 NE, 43rd Street,
Suite 306, Seattle, WA 98105, USA
tel: 00 1 206 547 6409
fax: 00 1 206 547 1703
IASP@locke.hs.washington.eu
www.iasp-pain.org

13-14 september 2004

Groesbeek

Cursus Fundamental Critical Care
Support (FCCS)
Inlichtingen: www.fccs.nl

14-17 september 2005

Berlijn

XXIV Annual ESRA Congress
Inlichtingen:
info@optionsglobal.com
www.esraeurope.org

30 september 2005

Amsterdam

Wetenschapsdag NVA
Inlichtingen: Elsje Pot, NVA, Postbus
20063, 3502 LB Utrecht
tel: 030 282 3378
fax: 030 288 1853
elsje.pot@anesthesiologie.nl

6 oktober 2005

Amsterdam

Medisch Specialist 2005: actuele en toekomstige ontwikkelingen van de medisch specialistische zorg

Inlichtingen: Congress Care,
Postbus 440, 5201 AK Den Bosch
tel: 073 683 1238

www.congresscare.com

www.mediforum.nl

11-12 oktober 2005

Groesbeek

Cursus Fundamental Critical Care Support (FCCS)

Inlichtingen: www.fccs.nl

13-14 oktober 2005

Groningen

Cursus Toegang tot de luchtweg; bijzondere intubatietechnieken en detubatiestrategieën

Inlichtingen:

K.F. Wenckebach Instituut Groningen

tel: 050 361 3558

info@wenckebachinstituut.nl

www.wenckebachinstituut.nl

22-26 oktober 2005

New Orleans

ASA annual meeting

Inlichtingen: ASA secretariaat,

American Society of Anesthesiologists,
520 N Northwest Highway, Park Ridge,
IL 60068-2573, USA

tel: 00 1 847 824 5586

fax: 00 1 847 825 1592

mail@asahq.org

www.asahq.org

10-11 november 2005

Ede

NVIC Circulatiedagen 2005

Inlichtingen: NVIC-secretariaat,

Nieuwe Kazernelaan 49B, 6711 JB Ede

tel: 0318 693 337

fax: 0318 693 338

post@nvic.nl

www.nvic.nl

18-22 november 2005

Kaapstad

4th International Conference on Pain Control and Regional Anaesthesia

Inlichtingen:

info@optionsglobal.com

www.esraeurope.org

20-22 november 2005

Amsterdam

European Congress:

The Failing Heart under Stress

Inlichtingen: Mediscon, Postbus 113,
5660 AC Geldrop

tel: 040 285 2212

fax: 040 285 1966

www.failingheart.com

29-30 november 2005

Groesbeek

Cursus Fundamental Critical Care Support (FCCS)

Inlichtingen: www.fccs.nl

9-13 december 2005

New York

59th Post Graduate Assembly in Anesthesiology (PGA)

Inlichtingen: Kurt G. Becker,

Executive Director, The New York State Society of Anesthesiologists, Inc.,

360 Lexington Avenue

Suite 1800, New York,

New York 10017, USA

Tel: 00 1 212 867 7140

Fax: 00 1 212 867 7153

kurt@nyssa-pga.org

www.nyssa-pga.org

Colofon

Redactieraad

A.T. van Rheineck Leyssius

M. Bijkerk

M. Džoljić

H.G. van Middelkoop

Th.E.A. Pot

Bureauredactie

J. Quadekker

Druk

van wijland bv, Iaren

De NVA Nieuwsbrief is een officieel orgaan van de Nederlandse Vereniging voor Anesthesiologie en wordt maximaal zesmaal per jaar gratis aan de leden toegestuurd.

Deadline inzenden kopij voor Nieuwsbrief jaargang 6 nr. 3: 18 april 2005

Nederlandse Vereniging voor Anesthesiologie

opgericht 24 januari 1948

Secretariaat

Lomanlaan 103

3526 XD Utrecht

Correspondentieadres

Postbus 20063

3502 LB Utrecht

Telefoon

030 282 3385

Algemeen nummer
secretariaat NVA

030 282 3855

Patricia Liem

030 282 3385

Janine Spruit

030 282 3387

Ursula van Duin

030 282 3270

Marie-Leonne Booij

030 282 3378

Elsje Pot

Projectcoördinatie

Anesthesiologendagen

Fax

030 288 18 53

E-mail

nva@anesthesiologie.nl

Homepage

www.anesthesiologie.nl

